

Thema Het verkeer

Cursus drie, week twee

Josée Coenen en Ans Drubbel

d.d. mei 2016

WAT EN HOE **Het verkeer** MN-n module 2 **Wonen** HZS onderwerp 18 **Op straat**

leerstof			materiaal	
pragmatiek	1 taalfuncties 2 gesprekconventies 3 tekst	0 liedje 1 uitnodigen en afwijzen; hulp vragen, hulp aanbieden 2 opening, afronding 3 'joker'woord, ze mv , <i>hij/zij</i>	0 zie onder 1 dialoog zie onder ; MN-n dag 3, blz. 40 2 zie onder 3 zie onder	
woordenschat: inhoudswoord	themawoorden: 1 znw., 2 ww.		1 MN-n dag 2 HZS oef. 19, 1-5 BWB blz. 258 zie onder 2 MN-n dag 2 HZS oef. 6-9 BWB blz. 279 PB 1, praatplaat 8 zie onder	1 achtergrondkleuren gebruiken bij afbeeldingen (ZIS) het-woorden (- voorwerpen) 1 stickers van het- woorden bij HZS, BWB
woordenschat: functiewoord	1 lidwoord 2 rangtelwoorden 3 bezit. vnw.: <i>zijn, haar</i> , 4 onbepaald vnw.: <i>elk, ieder</i> 5 'uiltje' ww.: <i>kunnen, mogen, moeten, zullen</i> 6 pers. vnw.: <i>ze (mv.), hij, zij</i>		2 HZS oef. 25 DBK blz. 83 zie onder 3 HZS oef. 24 ZIS blz. 125 e.v. DBK blz. 86 zie onder 4 HZS oef. 29 DBK blz. 30-31 5 HZS oef. 26-28 DBK blz. 47-49	1 vingers gebruiken (ZIS)
klankleer	1 klank-letter 2 woordaccent 3 zinsintonatie	1 k-c 2 samenstelling 3 vraagzin	1 ZMN blz. 40 DBK 93,95 zie onder 2 zie onder	
vormleer	1 samenstelling 2 vervoeging: <i>kunnen, mogen, moeten, zullen</i> 3 vervoeging ww. o.t.t.		1 MN-n dag 2, HZS oef.1 , ZIS blz. 92 e.v. DBK blz.19 en Werkblad 4.1 zie onder 2 HZS oef. 26-28 DBK blz. 47-49, 24 zie onder 3 HZS oef.17-18	
zinsbouw	1 zinnen maken 2 knipwerkwoorden 3 bijzin: (<i>waarom, omdat</i>)		1 HZS oef.12 ZIS, blz.36 e.v. DBK 102 e.v. PB 1, Praatplaat 8 zie onder 2 BWB 279, ZIS 114 e.v. DBK blz. 50 zie onder 3 HZS oef.16 DBK blz. 109	1,2,3 strookjes en /of kubussen (ZIS, DBK)

Cursus drie, week twee

Zie de **Inleiding** voor onze uitgangspunten en achtergronden

Wat en hoe **In de klas** Weekrooster

dag een	dag twee	dag drie	dag vier	dag vijf
liedje woordenschat-inh.w. . <u>znw.</u> -functiewoorden . lidw. . <u>rangtelw.</u> pragmatiek . dialoog klankleer . klank-letter . zinsintonatie vormleer . ww. vervoeging o.t.t.	liedje woordenschat-inh.w. . znw. . ww. -functiewoorden . lidw. . <u>onbep.vnw. elk, ieder</u> . <u>bezit.vnw. zijn, haar</u> . <u>modale hulpww.</u> pragmatiek . dialoog klankleer . zinsintonatie vormleer . ww. vervoeging modale hulpww. zinsbouw . zinnen maken modale hulpww.	liedje woordenschat-inh.w. . znw. . ww. -functiewoorden . lidw. . pragmatiek . dialoog . taalfunctie . tekst klankleer . woordaccent . zinsintonatie vormleer . znw. samenstelling zinsbouw . zinnen maken (knipww.)	liedje woordenschat-inh.w. . znw. . ww. -functiewoorden . lidw. pragmatiek . tekst klankleer . woordaccent vormleer . znw.samenstelling zinsbouw . zinnen maken	liedje woordenschat-inh.w. . znw. . ww. -functiewoorden . lidw. pragmatiek . tekst klankleer . woordaccent zinsbouw . zinnen maken bijzin

Gebruikte verwijzingen

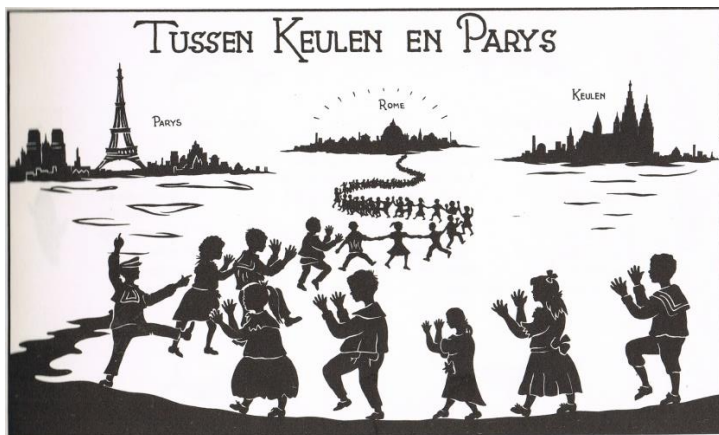
MN-n	= <i>Mondeling Nederlands</i> nieuw
HZS	= <i>Horen zien en schrijven</i>
PB 1, PB 2	= Praatboek 1 en Praatboek 2 van <i>Van horen en zeggen</i> ¹ + cd's
TB	= Tekstboek <i>Van horen en zeggen</i> , met tekst liedjes en dialogen
DBK	= <i>De bovenkamer</i> , opzoekboek en strookjes
DBK- H	= <i>De bovenkamer</i> , Handleiding, cd- Werkbl= Werkblad
BWB	= <i>Beeldwoordenboek</i>
VHEZ	= <i>Van horen en zeggen</i>
WIP	= <i>Woorden in prenten</i> , deel 1 en deel 2 (+cd's)
ZIS	= <i>Zien is snappen</i> (+cd)
ZMN	= <i>Zeg maar na</i> , uitspraakcahier bij <i>Horen zien en schrijven</i>

¹ De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Liedje dag een t/m dag vijf

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'We zingen vandaag het liedje *Tussen Keulen en Parijs*.²

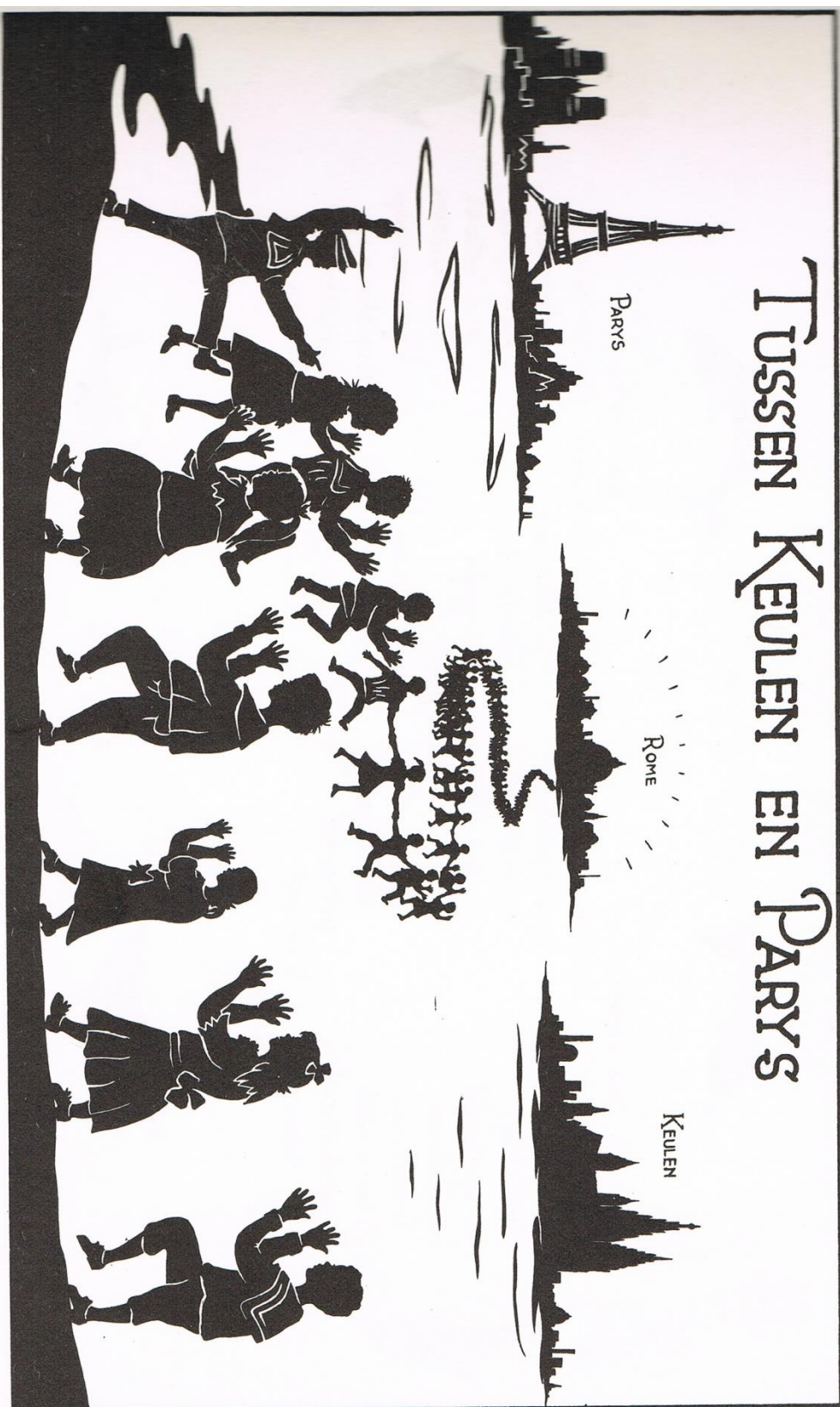

tamelijk vlug
Tus-sen keu-len en Pa-rijs ligt de weg naar Ro-me. Al wie met ons mee wil gaan, die moet on-ze ma-nie-ren ver-staan.

Spelregel
De kinderen staan in een kring en lopen, het lied zingend, op de maat van de melodie rond. De voorzanger staat in de kring. Telkens wanneer het refrein „Zo zijn onze manieren” wordt gezongen, moet deze de ene of andere beweging maken (bv. de handen in de zij plaatsen, buigingen maken, een lange neus trekken, enz) die de kinderen al zingende nadoen.

Zo zijn on-ze ma-nie-ren, zo zijn on-ze ma-nie-ren. Zo zijn on-ze ma-nie-ren ma-nie-ren, zo zijn on-ze ma-nie-ren.

² Hans Borstlap, *Tussen Keulen en Parijs, Oude rijmpjes geknipt voor kinderen*. Rotterdam: Lemniscaat. Derde druk 1977.

Woordenschat Inhoudswoorden dag een t/m dag vijf

Zelfstandige naamwoorden, werkwoorden

Inhoudswoorden

Benodigheden

- BWB blz. 258
- HZS oef. 19, oef. 1-5
- MN-n dag 2

Woordenschat-extra

- Bij de woorden uit de oefeningen van *Horen Zien en Schrijven* kunt u eenvoudig een voorzeg- en nazegoefening toevoegen (=stap drie uit de Nt2-didactiek).
(Instructiezin): 'Zeg maar na (woord). '

- Sticker u de afbeeldingen van het-woorden in HZS:

Woordenschat dag twee- vijf

Werkwoorden³

Benodigdheden

- MN-n dag 2
- HZS oef.6-9
- BWB, blz. 279
- Praatboek 1, praatplaat VHEZ, thema 8 *Op straat*⁴

Hoe aan te bieden? (praatplaat)

- LK wijst de afbeelding op de praatplaat aan en noemt het werkwoord (max. vijf werkwoorden per keer).

(Doel:) 'Je leert nu werkwoorden '.

(Instructiezin): 'Kijk goed. Dit heet (werkwoord).'

rijden	lopen	vallen	fietsen	
demonstreren	stoppen	voetballen	wachten	
steppen	klimmen	regelen	rennen	duwen

- LK vraagt aan leerling: 'Wijs aan (werkwoord).'
- LK wijst aan en zegt: 'Zeg maar na: (werkwoord).'

Hoe te oefenen?

- **PingPong** (in tweetallen) Leerlingen wijzen om de beurt een handeling aan en benoemen die.
- **Uitbeelden** (in viertallen) Een leerling beeldt een handeling uit: de anderen benoemen die.

³ De werkwoorden moeten de leerlingen kennen, voordat ze zinnen kunnen maken. Zie bij de zinsbouwlessen.

⁴ De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Woordenschat dag een

(Functiewoord) RANGTELWOORDEN (herhaling)

Benodigdheden

- HZS oef.25
- DBK blz. 83
- eventueel nummers op losse kaartjes
- blaadje met afbeeldingen in hokjes, voor iedere leerling een. De afbeeldingen /hokjes zijn genummerd. Bijvoorbeeld uit *Zeg maar na*, bladzijde 11

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert nieuwe nummers.'

(Instructiezin) 'Ik tel de kinderen.'

- (U zet de kinderen in een rij en telt de kinderen in eerste instantie met de getallen een tot en met (tien)). Daarna zegt u: 'Let op, (leerling a) is het eerste kind in de rij, (leerling B) is het tweede kind.' Enzovoort.
- Geef leerlingen opdrachten als:
'Wijs het tweede kind in de rij aan.
Pak de derde doos uit de kast.
Wijs het vierde rijtje aan.'

Hoe te oefenen?

- (Instructiezin) 'Zeg maar na'. Maak groepjes, geef de kinderen nummers (eventueel op papier) en laat de kinderen daarna nazeggen (terwijl u achter de verschillende kinderen gaat staan):
'Ik heb nummer een, ik ben de eerste. Zeg maar na: nummer een, de eerste. Dan staat u achter leerling B: 'Ik heb nummer twee, ik ben de tweede. Zeg maar na: nummer twee, de tweede.' Enzovoort.
- **TweetalCoach** (in tweetallen) (voorbereiding: Beide leerlingen hebben een blaadje met negen afbeeldingen - ze kennen de woorden - met nummers in de hokjes.)
Leerling A vraagt: 'In welk hokje staat (naam van afbeelding). Leerling B antwoordt: 'in het zesde hokje.' U doet het eerst voor.
- (Deze oefening kunt u ook omdraaien.) Leerling A vraagt: 'Wat zie je in 't ... hokje?'.
Leerling B antwoordt. Is het goed? Dan complimenteert leerling A en gaat Leerling B verder.

Woordenschat dag twee

(Functiewoord) ONBEPAALD VOORNAAMWOORD: *elk, ieder*

Benodigdheden

- HZS oef. 29
- DBK blz. 30-31

(Functiewoord) MODAAE HULPWERKWOORD: *kunnen, mogen, moeten, zullen*

Benodigdheden

- HZS oef. 26-28

(Functiewoord) BEZITTELIJKE VOORNAAMWOORD (herhaling)

Benodigdheden

- HZS oef.24
- ZIS blz. 125 e.v.
- DBK blz. 86

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert zinnen zeggen met *ik, je, hij, zij wij, jullie, u en zij* en het werkwoord.'

(Instructiezin) 'Wijs maar aan en zeg de zin.'

Hoe te oefenen?

- groep 8-12 jaar **TafelRondje** (in viertallen) Leerlingen hebben een set strookjes, een plaat uit het prentenboek voor de werkwoorden, zeggen om de beurt de woorden en leggen de strookjes neer (Wat? doen/doen? Wie?/Wat?) en zegt de zin, met de juiste vervoeging. De andere leerlingen controleren. Is het juist? Dan mag de volgende. Is het niet juist? (zie blz. 36, DBK) dan coachen ze en dan pas is de volgende leerling aan de beurt.

(Pragmatiek) Dialoog dag een

Benodigdheden

- zie bijlage

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag iets horen en zeggen.'

(Instructiezin) 'Luister maar.'

ROEL:

Ha die Hadda!

Ga je mee een eindje
fietsen?

Kan jij eigenlijk wel
fietsen?

Je hebt helemaal geen
fiets!

Zullen we die wassen?

Nou, dan niet.
Dààg!

HADDA:

Hallo Roel

Nee, ik mag niet op
straat fietsen van m'n
moeder.

Tuurlijk kan ik fiet-
sen.
Maar ik mag niet op
strààt fietsen.

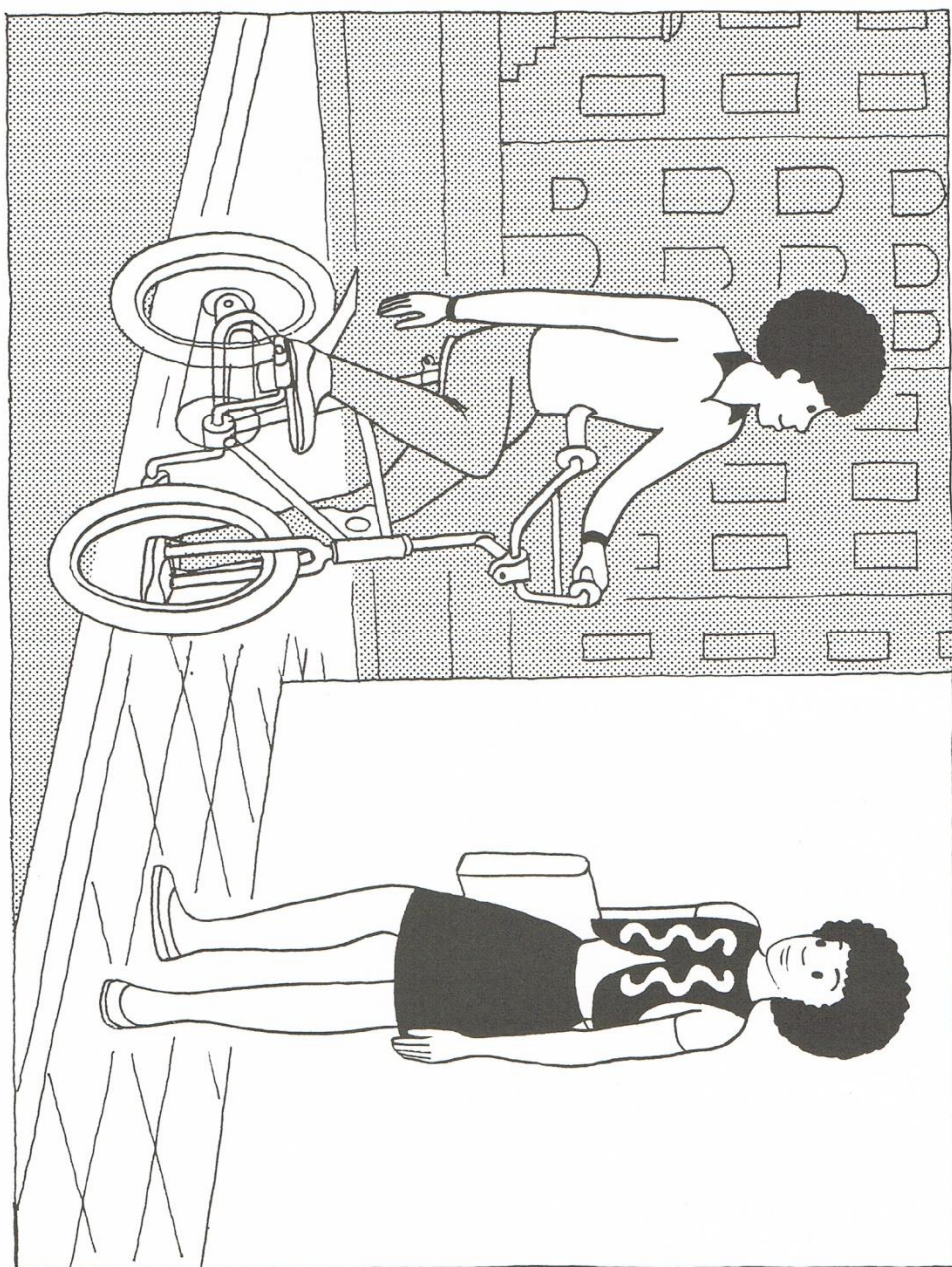
Welles! Ik heb wél een
fiets.

Nee hoor, dat doe ik
lekker zelf!

Dààg!

Hoe te oefenen?

- beide groepen: 2x klassikaal laten luisteren en aanwijzen. Let op de vraagzinintonatie.

TAAL SPECIAL hfst. III les 2, dialoogplaat.

(Pragmatiek) Dialoog dag twee en drie

Benodigdheden

- als dag een

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag iets horen en zeggen.'

(Instructiezin) 'Luister maar.'

Hoe te oefenen?

- spelen van de dialoog
- opnemen op mobiel of tablet/ipad
- samen bekijken, beluisteren en LK corrigeert eventueel: nieuwe opname maken.

(Pragmatiek) Taalfunctie dag drie

Benodigdheden

- MN-n dag drie, blz. 40

(Pragmatiek) TEKST dag drie

'Joker'woord *ik, hij, zij, ze*(meervoud)

Benodigdheden

- ZIS blz. 120 e.v.
- DBK blz. 85
- (HZS oef. 11 ongemarkeerde tekst (dag vier))
- bijlage 1a en 1b

Hoe aan te bieden?

- ZIS blz. 120 e.v.

Let op: **alle** verwijzingen worden aangegeven op de bijlages. Alleen *hij, zij, ze* (enkelvoud) oefent u.

(Pragmatiek) TEKST dag vier

'Joker'woord

Benodigdheden

- ZIS blz. 120 e.v.
- DBK blz. 85
- (HZS oef. 11 ongemarkeerde tekst (dag vier))
- bijlage 2 a en 2b

Hoe aan te bieden?

- ZIS blz. 120 e.v.

(Pragmatiek) TEKST dag vijf

'Joker'woord

Benodigdheden

- ZIS blz. 120 e.v.
- DBK blz. 85
- HZS oef. 11 ongemarkeerde tekst

kijk op de plaat

- 1 Omar en Muna gaan naar de bioscoop.
 Ze gaan naar een film kijken.
 De film heet: Bambi.

- 2 Aan de overkant van de bioscoop is een restaurant.
 Het restaurant heet: restaurant Smikkel.
 Kijk maar op het uithangbord.
 In het restaurant zitten een meneer en mevrouw.
 Ze zitten te eten.

- 3 Achter het restaurant is een parkeergarage.
 Een auto komt uit de garage.
 In de straat rijdt een bus.
 Op de bus staat reclame.

- 4 Voor het restaurant is een plein.
 Op het plein staat een lantaarnpaal.
 Op het plein is vandaag markt.
 Zie je de kraam met speelgoed?
 Daar kun je speelgoed kopen.
 En zie je de kraam met fruit? ← in / by
 Daar kun je appels en bananen kopen.

- 5 Op de brug staat Joop.
 Ik verveel me, zegt Joop.
 Ik wil naar de film.
 Maar ik heb geen geld.

luister - lees

6 Zie je die fietser?

Hij fietst hard.

O, o, daar loopt een kat op straat.

De fietser schrikt.

Hé, weg..., weg kat, schreeuwt de fietser.

De kat hoort het niet.

Hij loopt naar de overkant.

De fietser remt heel hard voor de kat.

Het meisje op het plein schrikt zich wild.

7 En wat gebeurt daar midden op straat?

Daar gebeurt een ongeluk.

De motor en de fiets botsen tegen elkaar.

De jongen valt op straat

Die jongen is ... Samir!

Zijn fiets ligt ook op straat.

Zijn been doet pijn.

Gelukkig, de ziekenwagen komt.

Gaat Samir naar huis?

Nee, hij gaat niet naar huis.

Samir gaat naar het ziekenhuis.

De dikke vrouw kijkt niet naar het ongeluk.

Zij loopt door.

11 luister - lees

kijk op de plaat

- 1 Omar en Muna gaan naar de bioscoop.
Ze gaan naar een film kijken.
De film heet: Bambi.

- 2 Aan de overkant van de bioscoop is een restaurant.
Het restaurant heet: restaurant Smikkel.
Kijk maar op het uithangbord.
In het restaurant zitten een meneer en mevrouw.
Ze zitten te eten.

- 3 Achter het restaurant is een parkeergarage.
Een auto komt uit de garage.
In de straat rijdt een bus.
Op de bus staat reclame.

- 4 Voor het restaurant is een plein.
Op het plein staat een lantaarnpaal.
Op het plein is vandaag markt.
Zie je de kraam met speelgoed?
Daar kun je speelgoed kopen.
En zie je de kraam met fruit?
Daar kun je appels en bananen kopen.

- 5 Op de brug staat Joop.
Ik verveel me, zegt Joop.
Ik wil naar de film.
Maar ik heb geen geld.

6 Zie je die fietser?

Hij fietst hard.

O, o, daar loopt een kat op straat.

De fietser schrikt.

Hé, weg..., weg kat, schreeuwt de fietser.

De kat hoort het niet.

Hij loopt naar de overkant.

De fietser remt heel hard voor de kat.

Het meisje op het plein schrikt zich wild.

7 En wat gebeurt daar midden op straat?

Daar gebeurt een ongeluk.

De motor en de fiets botsen tegen elkaar.

De jongen valt op straat

Die jongen is ... Samir!

Zijn fiets ligt ook op straat.

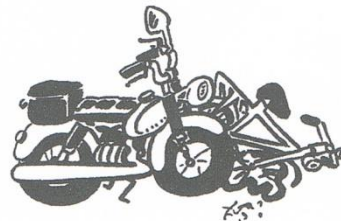
Zijn been doet pijn.

Gelukkig, de ziekenwagen komt.

Gaat Samir naar huis?

Nee, hij gaat niet naar huis.

Samir gaat naar het ziekenhuis.

De dikke vrouw kijkt niet naar het ongeluk.

Zij loopt door.

KLANKLEER dag een

KLANK-LETTER

Benodigdheden

- ZMN blz. 40
- DBK blz. 93, 95

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag iets bijzonders: de klank /k/ schrijf je meestal met de letter **k**, soms met de letter **c**.'

Verder verloop

- Laat leerlingen zelf woorden met de letter c verzamelen. Vraag: 'Heb je nog een woord met de letter **c** gezien? Spreek je die uit als de klank /k/?'
- Laat de leerlingen deze verzamelen in hun klankschrift.

KLANKEN dag drie en dag vier

WOORDACCENT Samenstelling

Benodigheden

- ZIS blz. 92 e.v.
- DBK, blz. 119

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag woorden met de juiste klemtoon verstaan en zeggen.
Deze woorden krijgen de klemtoon op het speciale.'

- Spreek eerst langzaam de samenstellingen uit en trommel hard-zacht de klankgrepen. (Of: neem twee verschillende gebaren: een harde klap op de tafel: *met klemtoon*, klap in je handen voor: *geen klemtoon* Of: een vuist voor *met klemtoon* en open hand met gespreide vingers voor *geen klemtoon*. (In het geval van drie klankgrepen (*rekenboek*): vuist- half geopende hand- geopende hand)
(NB. Soms bestaat de samenstelling uit een ongeleed woord, met eigen woordaccent; *lan**taarn*** is een ongeleed woord. Een klankgreep met de sjwa krijgt nooit accent.)

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Trommel maar mee.' Of: 'Doe maar mee (gebaren).'

(Instructiezin) 'Zeg maar na.' met de bewegingen (vuist= klemtoon; open hand = geen klemtoon)

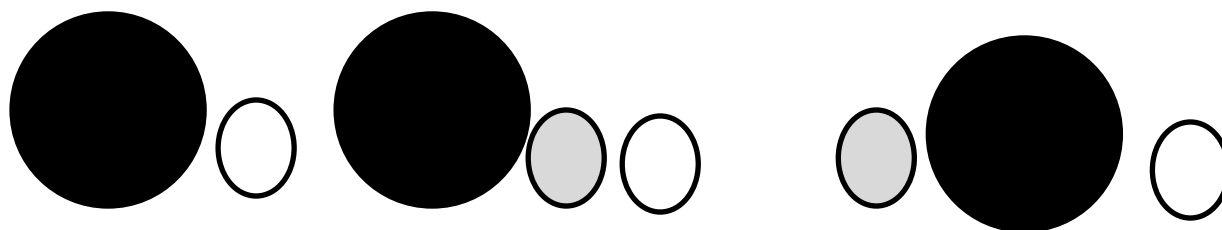
1 kruispunt, **e**indpunt, **z**ie-ken-wa-gen, **au**-to-bus, be-**st**el-bus

2 on-der-kant, **bo**-ven-kant, **voor**-kant, **ach**-ter-kant

3 lan-**taarn**-paal, **doel**paal

Verder verloop

- Verzamel met de leerlingen samenstellingen. Laat ze deze noteren in hun klankschrift en na een aantal in een tweetal nazeggen met de juiste klemtoon.
- Noteer bovenaan in het klankschrift onderstaande tekens: met bijvoorbeeld voorbeeld woorden:

kruis-punt

on-der-kant

lan-**taarn**-paal

KLANKEN dag een-dag drie

INTONATIE Vraagzin

Benodigdheden

- ZIS blz. 164 e.v.
- dialoog op blz. 11
- DBK, blz. 97 en Werkblad voor het oefenen van de uitspraak 4.1

Hoe aan te bieden?

Zie ZIS blz.164

Vormleer dag een

Vervoeging werkwoord o.t.t.

Benodigdheden

- HZS oef. 17-18

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen zeggen met de werkwoorden.'

(instructiezin): 'Maak zinnen met de geleerde werkwoorden'

Hoe te oefenen? groep 8-12 jaar

- **BeurtGooi** (Vorbereiding: een papieren bal voor elk team van vier.) Leerling A noemt een pers.vnw. en gooit/rolt de bal naar Leerling B. Die vult aan met de juiste vervoeging van het werkwoord en de rest van de zin en noemt een ander pers.vnw. en gooit de bal naar Leerling C. Die vult aan en noemt een nieuw persoonlijk voornaamwoord. Enzovoort.

Vormleer dag twee

Het modaal hulpwerkwoord *kunnen, mogen, moeten, zullen*

Benodigdheden

- HZS oef. 26-28
- DBK blz. 47-49, het werkwoord *kunnen, mogen, moeten* (o.t.t.)
- DBK blz. 24 (voor de voornaamwoorden)

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen zeggen met het 'uiltje'werkwoord *kunnen (mogen, moeten)*.'

(instructiezin): 'Maak zinnen met *kunnen(mogen, moeten)*. (*Ik kan zwemmen, Ik mag zwemmen enz.*)'

Hoe te oefenen? groep 8-12 jaar

- **BeurtGooi** (Vorbereiding: een papieren bal voor elk team van vier.) Leerling A noemt een pers.vnw. en gooit/rolt de bal naar Leerling B. Die vult aan met de juiste vervoeging van het werkwoord en de rest van de zin en noemt een ander pers.vnw. en gooit de bal naar Leerling C. Die vult aan en noemt een nieuw persoonlijk voornaamwoord. Enzovoort.

Vormleer dag drie en vier

Samenstelling (lidwoord+ zelfstandig naamwoord)

Benodigdheden

- ZIS, blz. 92 e.v.
- DBK blz. 19 en Werkblad 4
- de geleerde samenstellingen (MN-n dag 2, HZS oef.1)

Hoe aan te bieden?

Zie ZIS blz. 92

Zinsbouw dag twee

Zinnen maken met *kunnen, mogen, moeten, zullen*

Benodigheden

- HZS oef. 26 -28
- DBK blz. 47-49 (o.t.t.)
- DBK blz.114, strookjes
- set papieren geel, rood tweemaal, bruin en eventueel andere kleuren
- DBK strookjes geel, bruin, rood uitje hulp ww. en hele werkwoord (eventueel met oranje en paars)

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken.'

(instructiezin): 'Ik maak een zin met *kunnen (mogen, moeten)*.'

- LK zegt een zin: ' Ik kan zwemmen (geel strookje) (rood strookje) (rood strookje). Nu jullie. (Zie de foto.)

Hoe te oefenen?

- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt zegt een leerling een zin met de modale hulpwerkwoorden en legt de strookjes neer. Is het juist? Dan zegt de ander: 'Goed.' Is het niet juist? Dan coacht de ander en neemt vervolgens de beurt.
- **TafelRondje** (in viertallen) Leerlingen hebben een set papieren en maken samen een zin met het werkwoord *kunnen, mogen of moeten*. De leerkracht doet het een keer voor. (Zie ook ZIS blz. 99). Leerling A bedenkt een zin en om de beurt leggen ze een gekleurd papier neer, voor elk zinsdeel een. Met dien verstande dat het zinsdeel gezegde uit twee delen bestaat. Is het juist? Dan zegt de volgende leerling een zin. Enzovoort.
- **algemeen**. Later kunnen de leerlingen hun zinnen uitbreiden met de andere strookjes, zoals wanneer? (oranje) en waar? (paars) of hoe? (groen) en **niet**.

Zinsbouw dag drie Knipwerkwoorden

Benodigdheden

- BWB blz. 279
- PB 1, Praatplaat les 8 *Het kruispunt*
- ZIS blz. 114-117 groep 7/8-12 jaar:
- DBK blz. 50, strookjes DBK: knipwerkwoord

Hoe aan te bieden?

- Zie ZIS

© Roel Burgler

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken met 'knip'werkwoorden.'

(instructiezin): 'Jullie maken een zin.'

- LK wijst op een afbeelding van het Beeldwoordenboek of de Praatplaat en vraagt: 'Wat doet de jongen?' 't Antwoord is: 'hij steekt de straat over. (geel strookje-rood strookje-bruin strookje- tweede rode strookje)?

© Roel Burgler

Hoe te oefenen?

- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt stelt een leerling een wie-of wat-doet/doen--vraag en legt met strookjes de zin. Is het goed? Dan zegt de andere leerling: 'goed'. Is het niet goed? Dan coacht deze leerling. Daarna is deze leerling aan de beurt. Doet u het een keertje voor.

Zinsbouw dag vier

Zinnen maken

Benodigdheden

- DBK blz. 50, strookjes
- DBK, blz. 102, 103
- DBK strookjes geel, bruin, rood, oranje, paars
- Praatboek 1, praatplaat 8
- HZS, oef. 12

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken.'

(instructiezin): 'Ik maak een zin met *Wie?* of *Wat?* Doet? Doen? en *Waar?*'

- LK wijst op een handeling op de praatplaat en zegt: 'De (kinderen) (geel strookje) rennen (rood strookje). Daarna : De kinderen rennen naar de overkant (geel-rood-paars)

Hoe te oefenen?

- **TweePraat** Om de beurt wijzen de leerlingen op de praatplaat en 'zeggen' eerst de zin.
- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt wijst een leerling op de praatplaat en legt de zinsdeelstrookjes neer en zegt de zin. Is het goed? Dan zegt de leerling: 'goed'. Daarna maakt de andere de nieuwe zin. Doet u het een keer voor.
- **algemeen** Laat de leerlingen bij de oefeningen uit HZS de strookjes erbij gebruiken.

De kinderen **rennen**

De kinderen **rennen** naar de overkant

Zinsbouw dag vijf

Bijzinnen maken

Benodigheden

- HZS oef.16 (*waarom-omdat*)
- DBK blz. 109, strookjes

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert bijzinnen maken.

(instructiezin): 'Ik maak een gewone zin en een zin met *dat*'

- LK zegt een zin: 'De fietser remt. De fietser remt, omdat hij ...

Hoe te oefenen?

(instructiezin): 'Nu maken jullie twee zinnen. Eerst gewone zinnen en dan met *omdat*'

- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt zegt een leerling een 'gewone' zin en legt de strookjes neer. Is het juist? Dan zegt de ander: 'Goed.' Is het niet juist? Dan coacht de ander en legt vervolgens een bijzin, die begint met: *omdat*... Dan begint deze leerling met een 'gewone zin en legt de ander de zin.
- **RondPraat** (in viertallen) Laat de leerlingen om de beurt een waarom-vraag stellen en de anderen antwoorden. Doet u het eerst een keertje voor. (leerkracht) *Waarom ga je naar huis? (omdat de school uit is, omdat ik moet eten. Enzovoort).*

De jongen remt

De jongen remt omdat hij niet over de kat wil rijden.

(beter is:) omdat hij de kat niet wil overrijden.